

Möte med f d knarkaren Alec

25.03.074

Ian Smiths son gjorde uppror

Några timmar efter det att jag läst boken "Nu är vi bröder" (Libris), som just har kommit ut i svensk översättning (engelska originalets titel: Now we are brothers), får jag träffa författaren, Alec Smith. Han befinner sig på rundresa i Skandinavien. Det känns hisnande att så snabbt möta verklighetens Alec, sedan man med honom på 142 sidor kämpat ett liv av alkohol, knark och uppror i Ian Smiths Rhodesia. Många halsbrytande kapitel ägnas åt att beskriva Alecs flykt och uppror mot sin far, dåvarande premiärministern Ian Smith.

Alec Smith med hustrun Elisabeth och barnen Ian, Kjersti och Inga. Foto: Ingrid Ydén-Sandgren.

Ungefär mitt i boken sker omvändelsen:

"Och så fick jag syn på Jesus Kristus. Han stod där rätt framför mig och såg ut precis så, som jag hade föreställt mig honom. Jag minns inte ansiktet och jag tror inte jag såg det. Men jag upplevde hans fysiska närvaro,

en kristen idé som fungerade i en revolutionär situation. Genom kontakten med en svart metodistpastor i Salisbury (nuvarande Harare) Kanodareka kom han rakt in i en försoningsrörelse, där många från MRA arbetade. Att stå vid deras sida var för honom ett sätt att praktisera sin nyfunna tro.

- Hur gick det då med fader, premiärministern? Du skriver att du hatade honom. Blev ni försonade?

Ja, vi blev försonade, säger Alec, som genom att vara sin faders son kunde vara med om att skapa kontakt mellan nuvarande premiärministern Mugabe och Ian Smith.

Under inbördeskriget arbetade Alec som fältpräst.

"Jag kände att jag ville arbeta för försoning i armén, säger han. Det var enda sättet". Han studerade alltså teologi och nu är han på väg att skriva en doktorsavhandling om hur erfarenheter i kriget påverkat den kristna tron.

Försonings samtal

- Ibland rapporterar tidningarna om oroligheter mellan stammarna i Zimbabwe, säger jag. De skriver också att Ian Smith nu skall förpassas ut från parlamentet. Hans tid är slut. Alec ler:

- De har ingenting, att skriva om, säger han, därför repar de upp gamla historier. Vad som pågår i Zimbabwe är ju samtal

mellan premiärminister Mugabe och oppositionsledaren Nkomo. Det har lett till ett stort lugn i landet och så har journalisterna inget att skriva om. Vad beträffar utträdet ur parlamentet är det en sak alla har vetat. Det skrevs in i konstitutionen 1979, att vita skulle få ha speciella platser endast ett visst antal år, jag tror det rörde sig om sju år. För övrigt har min far varit politiker i 40 år och längtat tillbaka till färderna.

I det första kapitlet beskriver Alec denna far med stor kärlek. Före de oroliga åren tillbringade han sitt liv på en vanlig rhodesisk farm i gott kamratskap med de svarta pojkar i byn.

"Men de blev aldrig inbjudna i huset, skriver han, fastän vi var så goda vänner".

Ett land utan tro

Under några veckor i Sverige fick Alec Smith bland annat genom sin förläggare (Salt och Ljus) och vänner i MRA sammanträffa med många människor, både ungdomar och äldre, politiker, fackfolk och andra i Sverige. Våd var hans intryck? Han tvekar, ser dröjande på mig. Jag förstär att det var en farlig, ja känslig fråga. Så säger han:

- Jag blev chockad, ja kanske det är för starkt ord, jag blev tagen av t o m h e t e n. Jag upplevde ett så stort vacuum hos människor! Så många ungdomar som begår självmord, därför att de finner livet meningslöst. I

Zimbabwe kämpar man för att överleva, därför att livet är meningsfyllt. Kriget har gjort att alla vet vad de tror på. Här tror man inte på Gud. I Zimbabwe tror alla på Gud. Bara hälften av befolkningen är kristen men den andra hälften tror ändå på Gud.

De vördar sina förfäders andar som befinner sig hos Gud. De är medvetna om hans existens. Och de skäms inte för att tro.

Ett exempel

Sverige har ju allting. Och allt är så välororganiserat. Jag tror kanske att Afrika har något att ge till ett land som Sverige...

Afrika är hans land. Det heter Zimbabwe nu och inte Rhodesia. Han bor i Harare och inte Salisbury. Men hans far var den som lämnade apartheid - om än efter en hård strid - och i dag kan Zimbabwe stå som ett exempel för Sydafrika, att det går att utan alltför stora sår förvandla en vit diktatur till en svart demokrati. Alec har redan gett ett budskap i sin bok Nu är vi bröder.

Jag har ingenting mer att fråga. Hans två små flickor, Kjersti och Inga (Alecs fru är norskan Elisabeth) har just kommit in med sina dockor. Intervjun är slut men jag rekommenderar Alecs bok. Läs den och fatta hopp för världen!

Litteratur

ljuset, värmen, de utsträckta händerna och jag visste, att han bad mig att ge mitt liv till honom."

Bakom denna upplevelse låg sex års intensivt knarkande. Min fråga var därför om inte LSD eller hans av knark förändrade personlighet hade något att göra med den här mystiska upplevelsen. Alec svarade långsamt (Ja, han talade mycket lågmält och långsamt så olikt tonen i boken, och det berodde tror han själv på det långa missbruket, som något skadat honom):

"Jag hade upplevt så många hallucinationer, att jag klart kunde urskilja, att detta inte var det. Precis som man i Norden kan skilja mellan snö och is, kunde jag skilja mellan hallucination under påverkan av knark och denna vision. Nej, det var verkligen Kristus jag såg. Och att jag i dag är frisk, att jag då kunde lämna knarket är ingenting mindre än ett under".

Ian Smith och Mugabe

Boken för oss vidare i Alecs liv. Han kom att möta några män som arbetat i Etiopien med MRA och blev imponerad: här fanns